

**EKSĀMENS KULTŪRAS VĒSTURĒ  
12. KLASEI**

2010. gada 17. jūnijā  
SKOLĒNA DARBA LAPA  
**1. daļa**

Vārds \_\_\_\_\_

Uzvārds \_\_\_\_\_

Klase \_\_\_\_\_

Skola \_\_\_\_\_

**1. uzdevums (10 punkti).**

***Izvēlies pareizo atbildes variantu un apvelc to ar apli!***

1. Japānas tradicionālās kultūras simbols ir
  - A dolmeni
  - B menhīri
  - C toriji
  - D piloni
2. Cilvēku likteņa un notikumu pareģošana pēc debess spīdekļu stāvokļa ir
  - A numeroloģija
  - B astronomija
  - C astroloģija
  - D maģija
3. No senās kristīgās baznīcas pirmās šķelšanās rezultātā 1054. gadā nodalījās
  - A luterāņi
  - B protestanti
  - C pareizticīgie
  - D kalvinisti
4. Rakstības, daiļliteratūras un bibliotēku aizsākumi pasaulē saistās ar
  - A Divupes kultūru
  - B sengrieķu kultūru
  - C senebreju kultūru
  - D Senās Indijas kultūru
5. Eģiptoloģijas zinātnes pamatlicējs ir
  - A Henrijs Raulinsons
  - B Hovards Kārters
  - C Arturs Evanss
  - D Ž. F. Šampolions
6. Dzejas un mākslu dievs sengrieķu mitoloģijā ir
  - A Amons Ra
  - B Marduks
  - C Apollons
  - D Marss
7. Antīkajā arhitektūrā volūtu kapitelis ir raksturīgs
  - A doriskajam orderim
  - B joniskajam orderim
  - C korintiskajam orderim
  - D toskāniskajam orderim
8. Kristiešu kulta celtnes, kas sākotnēji Romas kultūrā izmantotas laicīgiem nolūkiem, ir
  - A bazilikas
  - B mastabas
  - C zikurāti
  - D mošejas
9. Empīriskās izziņas tradīciju aizsāka angļu filozofs
 

A F. Bēkons	B R. Dekarts	C I. Kants	D N. Koperniks
-------------	--------------	------------	----------------
10. Bībeli latviešu valodā pārtulkoja
 

A F. G. Stenders	B M. Luters	C G. Merķelis	D E. Gliks
------------------	-------------	---------------	------------

Aizpilda skolotājs:

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

4. \_\_\_\_\_

5. \_\_\_\_\_

6. \_\_\_\_\_

7. \_\_\_\_\_

8. \_\_\_\_\_

9. \_\_\_\_\_

10. \_\_\_\_\_

Kopā par 1. uzd.:

\_\_\_\_\_

**2. uzdevums (5 punkti).****Izsvītro jēdzienu, kas neiederas rindā! Paskaidro to!**

1. Iniciācija pirmatnējās kultūrās saistās ar

**A** maģiju**B** rituālu**C** sinkrētismu**D** monoteismu

Jēdziena skaidrojums:

---



---

1. \_\_\_\_

2. Apģērba nosaukumi dažādās kultūrās ir

**A** kimono**B** toga**C** haiku**D** hitons

Jēdziena skaidrojums:

---



---

2. \_\_\_\_

3. Sengrieķu keramiku raksturo

**A** melnfigūru stils**B** sarkanfigūru stils**C** ģeometriskais stils**D** arabeska

Jēdziena skaidrojums:

---



---

3. \_\_\_\_

4. Renesanses laikmetu raksturo

**A** humānisms**B** universālisms**C** mecenātisms**D** teocentrisms

Jēdziena skaidrojums:

---



---

4. \_\_\_\_

5. 20. gadsimta otrās puses jaunatnes interešu grupas ir

**A** panki**B** fovisti**C** hipiji**D** skinhedi

Jēdziena skaidrojums:

---



---

5. \_\_\_\_

Kopā par  
2. uzd.:**3. uzdevums (8 punkti).**

**Kultūras procesus visos laikmetos ir būtiski ietekmējušas spilgtas personības. Izmantojot dotās personības un kultūras laikmetus, aizpildi tabulu! (Uzmanību! Ir dotas liekas personības un kultūras laikmeti.)**

**Personības:** R. Dekarts, J. Gūtenbergs, Konfūcijs, V. un O. Raiti, Č. Darvins, J. Keplers, L. da Vinči, J. Gagarins, Sv. Augustīns, T. A. Edisons.

**Kultūras laikmeti:** Senā Ķīna, Senā Indija, Senā Japāna, Senā Grieķija, Senā Roma, viduslaiki, renesanse, 17.–18. gadsimts, 19. gadsimts, 20. gadsimts.

Sasniegumi kultūrā	Personība	Kultūras laikmets
1. Astronoms, kas pierādīja, ka planētas kustas pa elipsi ap Sauli kā vienīgo centru.		
2. Garīgais skolotājs. Radījis ētisku un filozofisku mācību, kas nosaukta viņa vārdā.		
3. Radīja pirmo lidaparātu ar motoru.		
4. Pirmās drukātās grāmatas radītājs Eiropā un drukāšanas mašīnas izgudrotājs.		

1. \_\_\_\_

2. \_\_\_\_

3. \_\_\_\_

4. \_\_\_\_

Kopā par  
3. uzd.:

**4. uzdevums (6 punkti).****Ieraksti tekstā izlaistos vārdus!**

Eiropas intelektuāļu kustības apzīmējums devis nosaukumu visam 18. gadsimtam – to dēvē par 1. \_\_\_\_\_ laikmetu. Par galveno izziņas avotu tika uzskatīts cilvēka 2. \_\_\_\_\_. 18. gs. domātāji asi kritizēja 3. \_\_\_\_\_, tādējādi nonākot pie kristīgās idejas noliegšanas un kļūstot par 4. \_\_\_\_\_. Franču filozofs Voltērs aicināja būt iecietīgiem jeb 5. \_\_\_\_\_ pret citām tautām un reliģijām. Viņš bija viens no līdz autoriem gadsimta nozīmīgākajā izdevumā 6. \_\_\_\_\_.

1. \_\_\_\_

2. \_\_\_\_

3. \_\_\_\_

4. \_\_\_\_

5. \_\_\_\_

6. \_\_\_\_

Kopā par  
4. uzd.:**5. uzdevums (8 punkti).****Aplūko attēlus! Izvēlies katram attēlam atbilstošo kultūras/laikmeta nosaukumu un ieraksti tabulā! (Uzmanību! Ir doti lieki kultūru/laikmetu nosaukumi.)**

(Pirmatnējā kultūra, Divupes/Mezopotāmijas kultūra, Senās Ēģiptes kultūra, Senās Grieķijas kultūra, Senās Romas kultūra, Bizantijas kultūra, Indijas tradicionālā kultūra, Ķīnas tradicionālā kultūra, latviešu tradicionālā kultūra, viduslaiku kultūra, renesanse, 17.–18. gadsimta kultūra, 19. gadsimta kultūra, 20. gadsimta kultūra)



1.



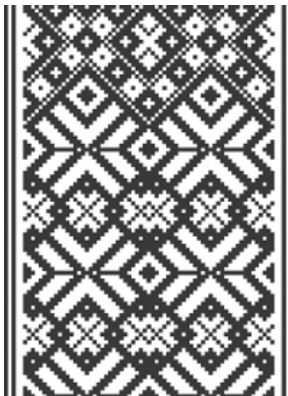
2.



3.



4.



5.



6.



7.



8.

1. \_\_\_\_

2. \_\_\_\_

3. \_\_\_\_

4. \_\_\_\_

5. \_\_\_\_

6. \_\_\_\_

7. \_\_\_\_

8. \_\_\_\_

Kopā par  
5. uzd.:

N. p. k.	Kultūra/laikmets	N. p. k.	Kultūra/laikmets
1.		5.	
2.		6.	
3.		7.	
4.		8.	

**6. uzdevums (9 punkti).**

**Aplūko attēlus! Aizpildi tabulu, nosakot tēlotājmākslas veidu un nosaucot modernisma virzienu, uz kuru attiecas mākslas darbs!**



1.



2.



3.



4.



5.



6.

Tēlotājmākslas veids	Attēls	Modernisma virziens
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
	6.	

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

4. \_\_\_\_\_

5. \_\_\_\_\_

6. \_\_\_\_\_

7. \_\_\_\_\_

8. \_\_\_\_\_

9. \_\_\_\_\_

Kopā par 6. uzd.: \_\_\_\_\_

Kopā par 1. daļu: \_\_\_\_\_

**EKSĀMENS KULTŪRAS VĒSTURĒ  
12. KLASEI**

2010. gada 17. jūnijā  
SKOLĒNA DARBA LAPA  
**2. daļa**

Vārds \_\_\_\_\_

Uzvārds \_\_\_\_\_

Klase \_\_\_\_\_

Skola \_\_\_\_\_

**1. uzdevums (10 punkti).**  
**Aplūko attēlu!**

Aizpilda skolotājs:



1.1. Aplūko attēlu un izvēlies četru reliģiju simbolus! Iezīmē simbolu un pieraksti reliģijas nosaukumu! (4 punkti)

Simbola grafiskais atveidojums	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 4
Reliģija				

1.1. \_\_\_\_\_

1.2. Paskaidro simbolisko nozīmi trim zīmēm! (6 punkti)

Zīmes numurs	Simboliskā nozīme

1.2. \_\_\_\_\_

Kopā par 1. uzd.: \_\_\_\_\_

**2. uzdevums (7 punkti).**

2005. gada septembrī dāņu laikraksts „Jyllands-Posten” publicēja 12 Muhameda karikatūras. Vienā no tām, piemēram, Muhameds bija attēlots turbānā ar bumbu tajā un aizdegto degli. Šis skandāls izraisīja neapmierinātību islāma pasaulē un asas debates masu medijos par vārda brīvības robežām sabiedrībā.

**Iepazīsties ar masu medijos paustajiem viedokļiem!**

- A** „Šīs karikatūras aizskar musulmaņu ticību. Mēs pilnībā atzīstam un cienām preses un izpausmes brīvību, bet tai ir jābūt saistītai ar preses atbildību.”  
(ASV Valsts departamenta pārstāvis Džastins Higinss)
- B** „Nedrīkst būt tā, ka garīdznieki vai atsevišķas ticīgo grupas jebkādu diskusiju ārpus sava šaurā loka uzskata par uzbrukumu un aizvainojumu. Nevienam nav jākautrējas kritiski izvērtēt ticības, ieskaitot Svētos rakstus, rituālus, dogmas, praviešus, reliģiskos līderus utt.”  
(Komentārs kādā no interneta portāliem)
- C** „Tas ir aizvainojoši. Mēs lūdzam Dievu piecas reizes dienā, lai izteiktu cieņu mūsu pravietim. Saprotiet, daļa no mūsu lepnuma ir tieši garīgā dzīve. Tāpēc mūsu pravieša apsmiešana mūsos rada dvēseles sāpes.”  
(Rīgas Musulmaņu biedrības pārstāve Rufija Ševireva)
- D** „Absolūtas vārda brīvības nav, vienmēr ir robežas, arī tad, ja likums tās nenosaka, sabiedrība aiz cieņas tās nosprauž pati.”  
(Komentārs kādā no interneta portāliem)
- E** „Šīs karikatūras, kas nepārprotami vēršas pret daļu, nevis visu musulmaņu kopienu, nesatur apvainojumus vai tiešus personiskus uzbrukumus kādai cilvēku grupai to reliģiskās pārliecības dēļ un nepārkāpj izpaušanās brīvības robežas.”  
(Francijas tiesas atzinums)

2.1. Novērtē dāņu preses atbildību šī skandāla izraisīšanā! (Uzmanību! Visās atbildēs tiks vērtēta prasme argumentēt savu viedokli.) (2 punkti)

---

---

---

---

---

2.1. \_\_\_\_\_

2.2. Izvērtē komentārus **B** un **C** no tolerances viedokļa! (2 punkti)

---

---

---

---

---

---

---

2.2. \_\_\_\_\_

2.3. Vai komentāri **D** un **E** viens otru papildina vai noliedz? Argumentē savu viedokli! (2 punkti)

---

---

---

---

---

---

---

2.3. \_\_\_\_\_

2.4. Kādas islāma reliģiskās normas dāņu žurnālisti ignorēja, publicējot laikrakstā Muhameda karikatūras? (1 punkts)

---

---

2.4. \_\_\_\_\_

Kopā par  
2. uzd.: \_\_\_\_\_

**3. uzdevums (8 punkti).****Iepazīsties ar tekstiem A un B! Aplūko attēlus A, B un C krāsainajā pielikumā!**

**A** „Jūs būsiet cīnītāji ne tikai par ideāliem, bet arī par ideālismu mūsu tautā un Latvijas nācijā. [...] Jūsu privilēģija ir viņus vest pa gaišajiem ceļiem uz pilnīgāku dzīvi, vest pie pareizās dzīves izpratnes kultūrā, saimniecībā un politikā. [...] Rakstus un mākslu stiprus dara un darīs tikai saskaņa ar tautas un valsts mērķiem un uzdevumiem.”

*(Kārļa Ulmaņa uzruna kultūras darbiniekiem Rakstu un mākslas kameras atklāšanā 1938. gadā)*

**B** „Mākslas pamats nav laikmets, bet tikai tautas. Tātad māksliniekam ir pavēle uzcelt pieminekli ne tik daudz savam laikmetam, cik savai tautai. [...] Māksla nekādā ziņā nevar būt mode. [...] „Mākslas darbi”, kas nav saprotami paši par sevi, bet savam attaisnojumam pieprasa frāžainas lietošanas instrukcijas, [...] kopš šī brīža vairs neatradīs ceļu pie vācu tautas.”

*(Fragments no Ā. Hitlera Lielās vācu mākslas izstādes atklāšanas runas 1937. gadā)*

3.1. Balstoties uz tekstiem **A** un **B**, uzraksti, kāds bija mākslas uzdevums autoritārisma un totalitārisma režīmos! (2 punkti)

**A** \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**B** \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

3.1. \_\_\_\_\_

3.2. Aplūko attēlus, nosauc un skaidro ideoloģijas propagandai izmantotos simbolus mākslā! (4 punkti)

Simboli autoritārā režīma mākslā Latvijā un to skaidrojums	Simboli nacistiskās Vācijas mākslā un to skaidrojums
1.	1.
2.	2.

3.2. \_\_\_\_\_

3.3. Izskaidro, kāpēc attēlā **C** redzamā Džona Hartfilda darba nosaukums ir „Kā viduslaikos, tāpat arī Trešajā reihā (1934)”! (2 punkti)

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

3.3. \_\_\_\_\_

Kopā par  
3. uzd.:  
\_\_\_\_\_

**4. uzdevums (10 punkti).****Iepazīsties ar informācijas avotiem par laika izpratni dažādās kultūrās!**

**A** Sengrieķu mitoloģijā kosmiskais laiks ir neaptverams (mūžīgs), bet tas ir sakārtots ciklos (gadi, sezonas, mēneši, diennaktis), kas nepārtraukti mijas, aizejot un atkal atgriežoties. Cilvēks sevi un pasauli laikā un telpā uztvēra apļa formā. Mītu pasaulē nav pagātnes, tagadnes un nākotnes šodienas izpratnē. Viss ir tagadne, vienlaikus tā ir arī pilnība un mūžība, pagātne un nākotne, viss bez sākuma un beigām, vienmēr esoša kustība. *(Pēc A. Ambotes)*

**B** Viduslaikos kristīgās laika izpratnes pamatprincips bija notikumu neatkārtojamība un neatgriezeniskums, jo pretējā gadījumā būtu pakļauta šaubām Dieva Dēla vienreizējā piedzimšana un arī cerības uz galīgo atpestīšanu. „Būt” nozīmēja būt saistītam ar mūžību. Pakļaut laiku, to izmantot un gūt no tā labumu bija grēks, piesavināties kādu tā daļu – zagšana (tas bija viens no cēloņiem, kāpēc tirgoņu darbību neuzskatīja par Dievam tīkamu darbu un neieredzēja augļotājus – viņi ne tikai rīkojās ar laiku, kas ir visu cilvēku kopējs īpašums, ar kuru rīkoties var tikai Dievs). *(Pēc A. Rubeņa)*

**C** 1915. gadā radās Vispārīgā relativitātes teorija, kas iztīrā laika, telpas un smaguma spēka jautājumus. Pēc Einšteina domām, viss, kam piemīt smaguma spēks, ietekmē pasaules telpu, radot tajā ieliekumu. Einšteins teica, ka šādā veidā tiek „saliecta” ne tikai pasaules telpa, bet arī laiks. Laiks un telpa bija nedalāmi, Einšteins laikam un telpai lietoja kopīgu vārdu: laiktelpa. Kad planēta laiktelpā rada padziļinājumu, vienlaikus rodas padziļinājums laikā un telpā. Tas izraisa dīvainu parādību: lejā, laika un telpas padziļinājumā, laiks ritēs lēnāk nekā ārpus padziļinājuma. Savukārt saskaņā ar speciālo relativitātes teoriju visi priekšmeti, kas kustas tuvu gaismas ātrumam, saruks, kļūs smagāki, un laiks tiem kļūs lēnāks. *(Pēc E. Ņūta)*

4.1. Attēlo grafiski laika izpratni antīkajā Grieķijā un viduslaikos! Komentē savu zīmējumu! *(2 punkti)*

Grafiskais attēls	Komentārs
Senā Grieķija	
Viduslaiki	

4.1. \_\_\_\_\_

4.2. Izskaidro, kas ietekmēja laika izpratnes veidošanos šajās kultūrās! *(2 punkti)*

Antīkajā Grieķijā \_\_\_\_\_

Viduslaikos \_\_\_\_\_

4.2. \_\_\_\_\_

4.3. Izskaidro laika izpratni 20. gadsimtā! *(2 punkti)*

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

4.3. \_\_\_\_\_

*Uzmanību! 4. uzdevuma turpinājums nākamajā lappusē.*



4. uzdevuma turpinājums

4.4. Uzraksti citus 20. gs. atklājumus/izgudrojumus, kuri izmainīja 20. gs. cilvēku laika un telpas izjūtu! Paskaidro, kā tie ietekmē kultūras procesus! (4 punkti)

- \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_
- \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

4.4. \_\_\_\_\_  
Kopā par  
4. uzd.: \_\_\_\_\_

5. uzdevums (12 punkti).

Dž. E. Vīts grāmatā „Postmodernie laiki” raksta: „Mums tiek stāstīts, ka dzīvojam plurālistiskā sabiedrībā, darbojamies globālā saimniecībā un mums jāattīsta multikulturāla apziņa.”

5.1. Ar konkrētiem piemēriem raksturo, kur dzīvē nākas sastapties ar šīm parādībām! (6 punkti)

Plurālisms	
Globalizācija	
Multikulturālisms	

5.1. \_\_\_\_\_

5.2. Skaidro, kā iepriekšminētie jēdzieni (plurālisms, globalizācija, multikulturālisms) ir vizualizēti attēlos vai atklājas tekstā! (6 punkti)

A



\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

B



\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

C Sena indiešu pasaka vēsta par aklajiem braminiem, kas, aptaustījuši ziloni, nekādi nevarēja nonākt pie kopīga slēdziena, kam tad īsti tas līdzinās. Tas, kas bija pieķēries pie astes, teica, ka zilonis esot stipri līdzīgs šņorei, tas, kam bija izdevība aptaustīt ausi, teica, ka zilonis – tā ir palmas lapa, kamēr tas, kas bija ticis pie kājas, autoritatīvi paziņoja, ka, pēc viņa novērojumiem, tas esot līdzīgs radžas pils kolonnai.

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

5.2. \_\_\_\_\_  
Kopā par  
5. uzd.: \_\_\_\_\_

**6. uzdevums (12 punkti).****Aplūko 1., 2. un 3. attēlu krāsainajā pielikumā!**

6.1. Nosaki attēlos redzamos arhitektūras stilus! Pamato savu viedokli ar divām attiecīgā stila pazīmēm! (9 punkti)

Attēla numurs	Arhitektūras stils	Stila pazīmes	
1.			
2.			
3.			

6.1. \_\_\_\_\_

6.2. Salīdzini pirmajā attēlā redzamo stilu ar abiem pārējiem un nosaki, ko jaunu tas ievieš arhitektūrā! (2 punkti)

- \_\_\_\_\_
- \_\_\_\_\_

6.2. \_\_\_\_\_

6.3. Nosaki šo arhitektūras stilu rašanās secību! (1 punkti)



6.3. \_\_\_\_\_

Kopā par  
6. uzd.:

\_\_\_\_\_

Kopā par  
2. daļu:

\_\_\_\_\_

**EKSĀMENS KULTŪRAS VĒSTURĒ  
12. KLASEI**

2010. gada 17. jūnijā  
SKOLĒNA DARBA LAPA  
**3. daļa**

Vārds \_\_\_\_\_

Uzvārds \_\_\_\_\_

Klase \_\_\_\_\_

Skola \_\_\_\_\_

**3. daļa** (12 x 2 = 24 punkti).

**Izvēlies vienu no tematiem un uzraksti strukturētu apmēram 200 vārdus garu argumentētu pārspriedumu par to! Izmanto jēdzienus un kultūrfaktus, kas raksturo dažādos laikmetos sabiedrībā atzītas vērtības, normas, ideālus! Izsaki un pamato savu viedokli, izdari secinājumus! Atzīmē ar X tematu, kuru tu izvēlēties!**

- Kultūra – politisko cīņu ierocis un upuris.
- „Mīti ir krātuve, kur glabājas cilvēces bezgalīgie mēģinājumi cīnīties ar nāvi, alkām, laimi, labo un ļauno.” (Saimons Blekbērnš)
- „Minotaura analogs mākslā ir postmodernisms, kas patiesībā ir govju trakumsērgas paveids kultūrā, kuras pārtika ir no pašas kauliem ražots pulverītis.” (Viktors Peļevins)

*Uzmetums.*



**EKSĀMENS KULTŪRAS VĒSTURĒ  
12. KLASEI**

2010. gada 17. jūnijā  
DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

**Vērtēšanas kritēriji**

**1. daļa**

**1. uzdevums.**

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizu atbildi. **Kopā 10 punkti.**

(1. – C; 2. – C; 3. – C; 4. – A; 5. – D; 6. – C; 7. – B; 8. – A; 9. – A; 10. – D)

**2. uzdevums.**

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi izsvītrotu jēdzienu un tā skaidrojumu. **Kopā 5 punkti.**

(1. – D; monoteisms – viendievība; 2. – C; haiku – dzejas forma Japānas kultūrā; 3. – D; arabeska – stilizēts augu motīvs islāma kultūrā; 4. – D; teocentrisms – pasaules uzskats viduslaikos, saskaņā ar kuru Dievam tiek ierādīta centrālā vieta un loma pasaules modelī; 5. – B; fovisti – 20. gadsimta 1. puses mākslinieki/ modernisma mākslas virziena fovisma pārstāvji)

Iespējami vairāki pareizi jēdzienu skaidrojumi.

**3. uzdevums.**

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi noteiktu personību.

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi noteiktu kultūras laikmetu. **Kopā 8 punkti.**

(1. – J. Keplers, 17.–18. gs.; 2. – Konfūcijs, Senā Ķīna; 3. – V. un O. Raiti, 20. gadsimts; 4. – J. Gūtenbergs, renesanse)

**4. uzdevums.**

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi tekstā ievietotu vārdu. **Kopā 6 punkti.**

(1. apgaismības; 2. prāts; 3. Baznīcu/katolicismu/reliģiju; 4. ateistiem; 5. tolerantiem; 6. Enciklopēdijā)  
Iespējami vairāki pareizu atbilžu varianti.

**5. uzdevums.**

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi noteiktu kultūru/laikmetu. **Kopā 8 punkti.**

(1. – pirmatnējā kultūra; 2. – 19. gadsimta kultūra; 3. – Divupes/Mezopotārijas kultūra; 4. – viduslaiku kultūra; 5. – latviešu tradicionālā kultūra; 6. – Ķīnas tradicionālā kultūra; 7. – 17.–18. gadsimta kultūra; 8. – Bizantijas kultūra)

**6. uzdevums.**

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi noteiktu mākslas veidu.

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi noteiktu modernisma virzienu. **Kopā 9 punkti.**

(Tēlniecība; 1. Sireālisms; 2. Kubisms; Arhitektūra; 3. Funkcionālisms; 4. Jūgendstils; Glezniecība; 5. Futūrisms; 6. Abstrakcionisms)

**Kopā par 1. daļu – 46 punkti.**

**2. daļa**

**1. uzdevums.**

1.1. Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi noteiktu simboliskās zīmes piederību atbilstošajai reliģijai.

**Kopā 4 punkti.**

1.2. Skolēns iegūst 2 punktus par katras izvēlētās zīmes izvērstu simboliskās nozīmes skaidrojumu. Skolēns iegūst tikai 1 punktu par katras izvēlētās zīmes virspusēju simboliskās nozīmes skaidrojumu. **Kopā 6 punkti.**

**Uzdevumā kopā 10 punkti.**

**2. uzdevums.**

2.1. Skolēns iegūst 2 punktus par dziļu un pamatotu argumentāciju. **Kopā 2 punkti.**

Skolēns iegūst tikai 1 punktu par dāņu preses atbildības daļēju vai virspusēju argumentāciju.

Skolēns iegūst 0 punktus par viedokli bez argumentācijas.

2.2. Skolēns iegūst 2 punktus par argumentētu **B** un **C** komentāru izvērtējumu no tolerances viedokļa.

**Kopā 2 punkti.**

Skolēns iegūst tikai 1 punktu par virspusēju **B** un **C** komentāru izvērtējumu.

2.3. Skolēns iegūst 2 punktus par dziļu un pamatotu argumentāciju. **Kopā 2 punkti.**

Skolēns iegūst tikai 1 punktu par daļēju vai virspusēju argumentāciju.

2.4. Skolēns iegūst 1 punktu par pareizu atbildi. **Kopā 1 punkts.**

(Iespējamā atbilde: aizliegums attēlot dzīvas būtnes, jo Allāhs ir dievišķais radītājs, aizliegums zaimot pravieti Muhamedu)

**Uzdevumā kopā 7 punkti.**

**3. uzdevums.**

3.1. Skolēns iegūst 1 punktu par pareizi noteiktu mākslas uzdevumu autoritārisma un totalitārisma režīmos.

**Kopā 2 punkti.**

3.2. Skolēns iegūst 1 punktu par katru atbilstoši izvēlētu simbolu un tā simboliskās nozīmes izvērstu skaidrojumu. **Kopā 4 punkti.**

3.3. Skolēns iegūst 2 punktus par dziļu un pamatotu Dž. Hartfīlda darba vēstījuma skaidrojumu. **Kopā 2 punkti.**

Skolēns iegūst tikai 1 punktu par daļēju vai virspusēju Dž. Hartfīlda darba skaidrojumu.

**Uzdevumā kopā 8 punkti.**

**4. uzdevums.**

4.1. Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi grafiski attēlotu un atbilstoši komentētu laika izpratni.

**Kopā 2 punkti.**

(Pareizā atbilde: cikliskā laika izpratne antīkajā Grieķijā un lineārā laika izpratne viduslaikos)

4.2. Skolēns iegūst 1 punktu par atbilstošu laika izpratni ietekmējošu apstākļu/notikumu nosaukšanu. **Kopā 2 punkti.**

4.3. Skolēns iegūst 2 punktus par izvērstu un pamatotu skaidrojumu. **Kopā 2 punkti.**

Skolēns iegūst tikai 1 punktu par virspusēju vai daļēji pamatotu skaidrojumu.

4.4. Skolēns iegūst 2 punktus par katru atbilstošu, informācijas avotos neminētu 20. gs. atklājumu/izgudrojumu nosaukšanu un izvērstu/argumentētu skaidrojumu par ietekmi uz kultūras procesiem.

**Kopā 4 punkti.**

Skolēns iegūst tikai 1 punktu par katru atbilstošu, informācijas avotos neminētu 20. gs. atklājumu/izgudrojumu nosaukšanu un virspusēju/daļēju skaidrojumu par ietekmi uz kultūras procesiem.

**Uzdevumā kopā 10 punkti.**

**5. uzdevums.**

5.1. Skolēns iegūst 2 punktus par katru izvērstu/ar atbilstošiem piemēriem pamatotu atbildi. **Kopā 6 punkti.**

Skolēns iegūst tikai 1 punktu par katru virspusēju/bez piemēriem dotu atbildi.

5.2. Skolēns iegūst 2 punktus par katru attēlā vai tekstā ietvertās idejas izvērstu/argumentētu skaidrojumu.

**Kopā 6 punkti.**

Skolēns iegūst tikai 1 punktu par katru attēlā vai tekstā ietvertās idejas virspusēju/daļēju skaidrojumu.

**Uzdevumā kopā 12 punkti.**

**6. uzdevums.**

6.1. Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi nosauktu arhitektūras stilu. **Kopā 3 punkti.**

Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi nosauktu stila pazīmi. **Kopā 6 punkti.**

(Iespējamā atbilde: 1. jūgendstils – neregulāras, asimetriskas, liektas un viļņveidīgas ornamentu formas, biežāk izmantotās krāsas – pasteltoņi; 2. gotika – vertikālitate, logi un portāli smailloku arku formā, fialu izmantojums; 3. baroks – tieksme pēc dekoratīvātes, liektas, vijīgas līnijas kāpinātas izteiksmības radīšanai)

6.2. Skolēns iegūst 1 punktu par katru pareizi nosauktu pirmajā attēlā redzamā stila jaunievedumu arhitektūrā. **Kopā 2 punkti.**

(Iespējamā atbilde: materiāli, piem., stikls, izmantoti jaunā formā – sienu plakņu noklāšanai, kāpņu telpas izgaismošanai no jumta)

6.3. Skolēns iegūst 1 punktu par pareizu stilu secību. **Kopā 1 punkts.**

(Pareizā atbilde: gotika – baroks – jūgendstils)

**Uzdevumā kopā 12 punkti.**

**Labotāja lapā doti iespējamie pareizie atbilžu varianti, taču var būt arī citas pareizas atbildes!**

**Kopā par 2. daļu – 59 punkti.**

**3. daļa\***

<b>Kritēriji</b> <b>Punkti</b>	<b>1.</b> <b>Darba uzbūve, valoda</b>	<b>2.</b> <b>Teorija</b>	<b>3.</b> <b>Kultūrfakti</b>	<b>4.</b> <b>Argumentācija un interpretācija</b>
<b>3</b>	Darbs loģiski strukturēts, ir precīzi izstrādāts ievads, pierādījumi, secinājumi, daļas savstarpēji saistītas. Darbs atbilst tēmai. Labs vārdu krājums, ievēroti pareizrakstības likumi.	Ir izpratne par kultūras procesiem. Mērķtiecīgs likumsakarību un cēloņsakarību skaidrojums.	Kultūrfakti daudzveidīgi, lietoti precīzi, mērķtiecīgi, korekti.	Radoša, loģiska un pietiekama argumentācija. Skaidra autora pozīcija un pārliecība.
<b>2</b>	Secīgs izklāsts. Ievads, pierādījums, secinājumi nojaušami, nav daļu sasaistes. Darbs atbilst tēmai. Pieņemams vārdu krājums, ir dažas pareizrakstības kļūdas.	Ir izpratne par kultūras procesiem, ir daļējs cēloņsakarību un likumsakarību skaidrojums.	Kultūrfakti pietiekami, lietoti precīzi, taču vienvērtīgi, vai arī vērojama faktu pārblīvētība.	Loģiska, pietiekama argumentācija. Autora pozīcija pausta fragmentāri.
<b>1</b>	Izklāstā nav atdalīti ievads, pierādījumi, secinājumi, nav daļu sasaistes. Darbs kopumā atbilst tēmai. Vārdu krājums apmierinošs, ir pareizrakstības kļūdas.	Kultūras procesu izpratne nojaušama, nav cēloņsakarību un likumsakarību skaidrojuma.	Lietoti daži kultūrfakti, ir neprecizitātes.	Nepietiekama argumentācija. Autora pozīcija nojaušama.
<b>0</b>	Darbs nestrukturēts, neatbilst apjomam. Neatbilst tēmai. Šaurs vārdu krājums, pareizrakstības kļūdas traucē uztvert saturu.	Nav izpratnes par kultūras procesiem.	Nav kultūrfaktu.	Nav argumentācijas.

\* 3. daļā iegūtais punktu skaits jāreizina ar 2.

**Kopā par 3. daļu – 24 punkti.**